

**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА
ЗООВЕТЕРИНАРНА АКАДЕМІЯ**

Знайомство з курсом **ЕКОНОМІЧНА
ТЕОРІЯ**

**Вибіркова компонента закладу освітньо-
професійної програми «Технологія
виробництва і переробки продукції
тваринництва» Спеціальність 204
перший освітній рівень.**

Викладач: старший викладач

Куцина Лідія Вікторівна

Кафедра філософії та суспільних наук

Телефон - 0576357417, 0501497749

Електронна пошта: Lidiyakutcyна@gmail.com

Дистанційна підтримка: Moodle

АНОТАЦІЯ: Дисципліна формує комплексний економічний світогляд сучасного фахівця, здатного самостійно аналізувати і прогнозувати соціально-економічні процеси в організації, країні та світовій економіці, виявляти й оцінювати сучасні трансформації в економічному просторі, формувати економічну політику на мікро- і макрорівні, організовувати власну бізнес-діяльність.

Метою курсу «Економічна теорія» є формування у студентів компетентностей щодо логіки економічного мислення та економічної культури; навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю

Попередні умови для вивчення курсу: засвоєння курсу «філософія»

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності та програмні результати навчання, які формуються при вивченні даної дисципліни (кодування згідно чинної освітньо-професійної програми, в дужках вказана забезпечувана компетенція відповідного стандарту вищої освіти).

Компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. (ЗКС3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях)

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. (ЗКС7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.)

ЗК7. . Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. (ЗКС9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел).

ФК6. Здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва. (ФКС 6.Здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва).

Програмні результати навчання:

ПРН7. Володіти навичками пошуку, оброблення та узагальнення інформації. (ПРНС7. Здійснювати пошук, оброблення та узагальнення інформації із застосуванням інформаційних технологій).

ПРН12. Застосовувати основні принципи економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва. (ПРНС12. Застосовувати закони економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва).

ЧОМУ ВИ НАВЧИТЕСЬ, ЩО ОТРИМАЄТЕ

(Відповідність компетентностей дисципліни межах компетентностей та програмним результатам навчання освітньо-професійної програми наведена кодами в дужках; після «/» вказана форма контролю програмних результатів навчання)

Здатність до критичного мислення, уміння обирати методи та показники для аналізу і оцінки результатів поточної діяльності суб'єкта господарювання, його ресурсних можливостей та чинників зовнішнього середовища з метою прийняття ефективних рішень (ЗК1; ФК6) (робота над проблемними питаннями; написання реферату).

Здатність орієнтуватися у джерелах економічної інформації, обробляти та аналізувати її з метою використання у вирішенні конкретних професійних завдань (ЗК7; ПРН7) (написання реферату, ессе; розв'язання задач)

Здатність враховувати економічні та соціальні наслідки монополізму в економіці (ЗК1; ЗК5; ФК6; ПРН12) (написання реферату, розв'язання задач)

Здатність використовувати економічні знання для аргументованого відстоювання своєї точки зору у професійній діяльності, дотримуючись принципу соціальної відповідальності за її результати (ЗК1; ФК6; ПРН12;) (робота над проблемними питаннями).

Здатність приймати практичні рішення щодо ефективного застосування набутих економічних знань при виконанні своїх професійних обов'язків (ЗК1; ЗК5; ПРН12) (робота над проблемними питаннями, розв'язання задач).

Здатність визначати ефективний, неефективний і неможливий варіанти підприємницької діяльності (ФК6) (розв'язання задач; робота у малих групах)

Програма вивчення дисципліни реалізується через проведення лекцій, семінарських занять та самостійної роботи студентів. На вивчення дисципліни відводиться 90 годин, у тому числі 22 години лекційних, 18 годин семінарських та 50 годин самостійної роботи.

Формами проміжного контролю, які оцінюються на семінарських заняттях, є: конспект питань, відведених на самостійне вивчення; робота над проблемними питаннями (есе); робота у малих групах; домашнє розв'язування задач; індивідуальні завдання з написання реферату.

Формою підсумкової атестації є залік.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Напрямок 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Освітньо-кваліфікаційний рівень - Бакалавр.

Вибіркова компонента закладу Курс II.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН

Види занять та форми контролю		Обсяг дисципліни за навчальним планом		У т.ч. по семестрах			
				денне навчання		заочне навчання	
		кредит	годин	Ш	IV	Ш	IV
Всього годин по плану		3	90		90		90
У т.ч. аудиторних		1,3	40		40		14
Самостійних		1,7	50		50		76
Із аудиторних: лекцій		0,7	22		22		6
Лабораторних							
Практичних							
Семінарських		0,6	18		18		8
Модуль (заліковий кредит)	I	1	30		30		30
	II	2	60		60		60
Контрольна робота							
Курсовий проект							
Залік			*		*		*
Іспит підсумковий							

**НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ
ДИСЦИПЛІНИ ТА ШИФРИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

НАЗВА МОДУЛІВ ТА ЇХ ЗМІСТ	Шифр компетентностей освітньої програми
<p>1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ</p> <p>Вивчає основні економічні категорії, закони та взаємозв'язки між складовими економічної системи; умови виникнення і сутність товарного виробництва та його закони: попиту і пропозиції, вартості, конкуренції і грошового обігу; особливості ринкової економіки в Україні.</p> <p>Компетентності дисципліни:</p> <p>Здатність до критичного мислення, уміння обирати методи і показники для аналізу та оцінки результатів поточної діяльності суб'єкта господарювання, його ресурсних можливостей і чинників зовнішнього середовища з метою прийняття ефективних рішень (ЗК1; ФК6).</p> <p>Здатність орієнтуватися у джерелах економічної інформації, обробляти та аналізувати її з метою використання у вирішенні конкретних професійних завдань (ЗК7).</p> <p>Здатність враховувати економічні та соціальні наслідки монополізму в економіці (ЗК1; ЗК5; ФК6)</p>	<p>ЗК1; ЗК5; ЗК7; ФК6</p> <p>ПРН 7; 12</p>
<p>2. МІКРО – ТА МАКРОЕКОНОМІКА</p> <p>Макроекономіка вивчає поведінку економіки як єдиного цілого та чинники впливу держави на загальноекономічні процеси, аналізуючи макроекономічні показники: Мікроекономіка вивчає економічні відносини між суб'єктами господарювання в умовах обмеженості ресурсів; економічну поведінку виробників, споживачів, власників ресурсів з метою прийняття раціональних рішень. Практичне застосування мікроекономіки базується на теоретичних положеннях економічної теорії та макроекономіки.</p> <p>Компетентності дисципліни:</p> <p>Здатність приймати практичні рішення щодо ефективного застосування набутих економічних знань при виконанні своїх професійних обов'язків (ЗК1; ФК6).</p> <p>Здатність визначати ефективний, неефективний і неможливий варіанти підприємницької діяльності (ФК6).</p> <p>Здатність використовувати економічні знання для аргументованого відстоювання своєї точки зору у професійній діяльності, дотримуючись принципу соціальної відповідальності за її результати (ЗК1; ФК6:).</p>	<p>ЗК1, ЗК6, ФК6;</p> <p>ПРН 12</p>
<p>Підсумковий контроль</p> <p>Узагальнений тестовий зміст навчальної дисципліни, який об'єднує всі теми курсу «Економічна теорія»</p>	

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАНЯТТЯ (ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС)

№ теми	Тема та план	Кількість годин	Рекомендована література
Модуль 1. Змістовий модуль 1. Основи теорії ринкової економіки		8	
1.	Предмет і метод економічної теорії 1. Сутність і структура економіки. Предмет економічної теорії. 2. Економічна система суспільства. Відносини власності. 3. Методи пізнання економічних процесів. 4. Функції економічної теорії. Економічна політика. 5. Виникнення та основні етапи розвитку економічної теорії.	2	3[24... 119] 4[23...93]
2.	Основні риси ринкової економіки 1. Форми суспільного виробництва. 2. Товар та його властивості. Теорії вартості. 3. Розвиток форм вартості і виникнення грошей. Сутність і функції грошей. 4. Грошовий обіг і його закони 5. Закон вартості та його функції.	2	3[119..156] 4[134...183]
3.	Ринкові відносини. Закони ринку 1. Сутність, функції та умови формування ринку. 2. Структура ринку. 3. Закон попиту і пропозиції. Еластичність. 4. Ринкова рівновага: взаємодія попиту і пропозиції. 5. Інфраструктура ринку.	2	3[156.. 219] 4[184..228]
4.	Конкуренція та монополістичні тенденції в економіці 1. Сутність та функції економічної конкуренції. 2. Види конкуренції та методи конкурентної боротьби. 3. Причини виникнення монополії. Монопольні ціни. 4. Види монополії. Економічна монополія та її форми. 5. Антимонопольне регулювання економіки.	2	3[219..231] 4[229..252]
Модуль 2. Змістовий модуль 2 Мікро- та макроекономіка		14	
5.	Підприємство та підприємництво в ринковій економіці 1. Підприємство, його сутність і основні види. 2. Фонди (капітал) підприємства, їх структура і ефективність використання. 3. Витрати підприємства, їх види і структура. 4. Результати діяльності підприємства.	2	3 [252...311; 340...360] 4 [253..319] 7[127..154]

	5. Ціни та механізм ціноутворення.		
6.	Ринкові відносини в аграрному секторі економіки 1. Особливості відтворення в сільському господарстві. 2. Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення. 3. Сутність аграрних відносин та етапи земельних перетворень в Україні 4. Агропромислова інтеграція та агропромисловий комплекс.	2	3 [297...318] 4 [340...360] 7[196..208] 8[261.278] 10 [224...246]
7.	Виробництво і відтворення. Економічне зростання 1. Національний продукт, його сутність, структура та методи обчислення. 2. Ефективність виробництва, її види та показники. 3. Відтворення, його сутність і типи. 4. Економічне зростання та інвестиції.	2	1 [47...50] 9 [141..183; 296...307]
8.	Кредитна система. Монетарна політика держави 1. Кредит, його сутність, форми та функції. 2. Кредитна система та види банківських операцій. 3. Національний банк та його функції. 4. Рівновага на грошовому ринку. Монетарна політика держави.	2	4[442..452] 6[442..458] 1 [245..261]
9.	Фінансова система. Фіскальна політика держави 1. Фінансова система, її функції та структура. 2. Державний бюджет та проблеми державного дефіциту і державного боргу. 3. Сутність, функції і види податків. 4. Фіскальна політика держави.	2	1 [212..238] 3[412...452] 4[422..458] 9[366..434]
10.	Макроекономічна нестабільність 1. Циклічність економічного розвитку. 2. Ринок праці та безробіття. 3. Сутність, причини, види і соціально-економічні наслідки інфляції. 4. Сутність та необхідність регулювання економіки.	2	1 [50...67] 9[307..366]
11.	Світове господарство і міжнародні економічні відносини 1. Міжнародний поділ праці та етапи становлення світового господарства. Інтернаціоналізація економіки. 2. Форми міжнародних економічних відносин. Світова торгівля. 3. Міжнародний рух капіталів. 4. Причини, форми і тенденції міграції робочої сили.	2	3 [470..514] 4 [497.550]
	РАЗОМ	22	

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

№ з.п / теми	Тема	План заняття	Кількість годин	Місце провед. заняття	Метод. і техн. забезпечення
Модуль 1. Основи теорії ринкової економіки					
1.	Предмет і метод економічної теорії. Економічна система суспільства.	1. Зародження і основні етапи розвитку економічної теорії. 2. Предмет економічної теорії, її складові, функції 3. Методи пізнання економічних процесів і явищ 4. Економічні категорії, закони, принципи. Економічна політика. 5. Економічна система суспільства.	2	Аудиторія	М - 1, 2, 3, 6
2/ 2,3	Ринок і закони ринку.	1. Форми суспільного виробництва. Товар і його властивості. 2. Сутність грошей та закон вартості. 3. Сутність ринку, його функції та умови формування. 4. Закон попиту та пропозиції. Види еластичності. 5. Ринкова рівновага та механізм її досягнення.	2	Аудиторія	М - 1, 2, 3, 6
3/ 4	Монополія і конкуренція.	1. Конкуренція як категорія ринкової економіки. 2. Методи і способи конкурентної боротьби. 3. Причини виникнення, сутність, види і форми монополій. 4. Види недосконалої конкуренції	2	Аудиторія	М - 1, 2, 3, 6

Модуль 2. Мікро- та макроекономіка.

4/5	Підприємство і підприємництво.	1. Суб'єкти, об'єкти і види підприємницької діяльності. Види підприємств. 2. Структура фондів підприємства. 3. Собівартість, її структура і шляхи зниження. 4. Прибуток підприємства та його розподіл.	2	Аудиторія	М - 1, 2, 3, 5, 6
5/6	Аграрні відносини та особливості їх розвитку в сучасних умовах.	1. Продуктивні сили і відносини власності у сільському господарстві. 2. Земельна рента та її форми у сучасних умовах. 3. Агропромислова інтеграція та її форми. 4. Формування ринку землі в Україні.	2	Аудиторія	М - 1, 2, 3, 5, 6
6/7	Національна економіка: результати та їх вимірювання	1. Система макроекономічних показників. 2. Сутність і багатогранність процесу суспільного відтворення. 3. Ефективність виробництва, її види та показники Економічне зростання на макрорівні	2	Аудиторія	М - 1, 2, 3, 4, 6
7/8	Кредитна система. Банки.	1. Кредитна система та її структура. 2. Сутність, функції та форми кредиту. 3. Банківська система та види банківських операцій. 4. Функції Національного банку України. Монетарна політика держави.	2	Аудиторія	М - 1, 2, 3, 4, 6

8/ 9	Фінансова система. Фіскальна політика.	1. Фінанси в системі економічних відносин. 2. Сутність і структура державного бюджету. 3. Дефіцит державного бюджету та проблема державного боргу країни. 4. Податкова система. Види податків. 5. Фіскальна політика держави.	2	Аудиторія	М - 1, 2, 3, 4, 6
9/ 10	Порушення макроекономічної рівноваги та нестабільність.	1. Циклічність як форма економічного розвитку: сутність, структура та види економічних циклів, індикатори циклічних коливань. 2. Зайнятість і безробіття. Рівень та види безробіття. Закон Оукена. 3. Інфляція: її причини, види, темпи, наслідки, вимірювання. Стагфляція. 4. Антиінфляційна та соціальна політика держави.	2	Аудиторія	М - 1, 2, 3, 4, 6
	Усього		18		

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ семінар.	Назва теми, питання, які студент повинен опрацювати самостійно	Обсяг, год	Форма звітності	Рекоменд. література
	Модуль 1. Основи теорії ринкової економіки			
1.	Тема. Предмет і метод економічної теорії. Економічна система суспільства. 1.Зародження та основні етапи розвитку економічної теорії. 2. Сутність відносин власності та їх еволюція в Україні. 3. Сутність, типи та моделі економічних систем, їх характеристика.	2 2 2	кон спект	3[24... 119] 4[23...93]
2.	Тема. Ринкова економіка та її закони. 1. Капітал і тенденції його розвитку. 2. Закон вартості та його функції. 3. Ринкова інфраструктура. Робота над проблемними питаннями. Домашнє розв'язування задач	2 2 2	кон спект тест	3[156.. 216] 4[165..227]
3.	Тема. Монополія і конкуренція. 1. Сутність і механізм утворення монопольної ціни. 2. Методи конкурентної боротьби. Нечесна конкуренція. 3. Антимонопольне регулювання економіки.	1 2 1	кон спект тест	3[219.. 231] 4[229..252] 8[174... 188]
	Усього за 1-й модуль	16		
	Модуль 2. Мікро- та макроекономіка.			
4.	Тема. Підприємство та підприємництво в ринковій економіці. 1. Види підприємницької діяльності та організаційно - правові форми підприємств 2. Структура собівартості та шляхи її зниження. 3. Організаційно-економічні чинники підвищення ефективності використання основного та обігового капіталу. Робота над проблемними питаннями	2 2 2	кон спект тест	3 [143...149] 4 [235...268] 7[127..154]
5.	Тема. Ринкові відносини в аграрному секторі. 1. Аграрна сфера виробництва та її особливості.		кон спект	3 [340..360] 4 [297..318]

	Відносини власності на землю. 2. Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс. 3. Проблеми формування ринку земель сільськогоспод. призначення в Україні.	2 2 2	тест.	7[196..205] 8 261..278]
6.	Тема. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. 1. Система національних рахунків. 2. Макроекономічні показники і методи їх розрахунку. 3. Валовий внутрішній продукт та суспільний добробут. 4. Тіньова економіка Робота над проблемними питаннями Домашнє розв'язування задач	2 2 2 2	кон спект тест, зада- чі	2 [57...90] 4 [298...323; 350...359] 7 [317...326]
7.	Тема. Кредитна система. Банки. 1. Особливості монетарної політика в умовах сучасної України.	2	-//-	1 [245..262] 2 [279..286] 4 [400..421] 7[380..390]
8.	Тема. Фінансова система. Фіскальна політика держави. 1. Державний борг України. 2. Фіскальна політика в Україні: основні наслідки і протиріччя. Робота над проблемними питаннями Домашнє розв'язування задач	2 2	-//-	1 [212..238] 2 [289..298] 4 [425..454] 7[359..379]
9.	Тема. Макроекономічна нестабільність 1. Антициклічна політика: сутність, види, інструменти, цілі. 2. Економічна криза: сутність, причина, наслідки. Особливості аграрної кризи в Україні. 3. Інфляційні процеси в Україні. Антиінфляційна політика держави. 4. Економічні і соціальні наслідки безробіття. 5. Ринок праці та безробіття в Україні. Робота над проблемними питаннями Домашнє розв'язування задач	1 2 2 1 2	-//-	1 [47...67] 7[393..408] 9[141..180; 307..366]
	Усього за 2-й модуль	34		
	Усього за курс	50		

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Базилінська О.Я. Макроекономіка. Навч. посібник / О.Я.Базилінська. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 442 с.
2. Базилевич В.Д. Макроекономіка. Навчальний посібник / В.Д. Базилевич, Л.О. Баластрик – К.: Атака, 2002. – 368 с.
3. Гальчинський А.С. Основи економічних знань: Навч. посібник / А. С.Гальчинський, П.С. Єщенко, Ю.І. Палкін – К.: Вища шк., 1998. – 544 с.
4. Економічна теорія: Політекономія. Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2012.- 702 с.
5. Економічна теорія: навч. посіб. / [Л. С. Шевченко та ін.]; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків: Право, 2016. - 267 с.
6. Економічна теорія: навч. посіб. / [О. В. Стефанишин та ін.]; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. - 335 с.;
7. Основи економічної теорії: Підручник / За ред. О.О. Мамалуя.- К.: Юрінком Інтер, 2006.- 480 с.
8. Основи економічної теорії / За ред. С.В. Мочерного – Тернопіль: АТ «Тарнекес», 1993. – 686 с.
9. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2002. – 650 с.
10. Помінова І.І. Політична економія : навч.-метод. посібник / І. І. Помінова. – Х. : MONOGRAF, 2016. – 268 с.

ДОДАТКОВА

- 11.Макконнелл К., Брю С. Мікроекономіка: Пер. з англ.- Львів: Просвіта, 1999.- 650 с.
12. Макконнелл К., Брю С. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: Пер. с англ.: В 2 Т. – М.: Республика, 1992.- Т.2.- 400 с.
- 13.Экономика: Учебник / Под ред. А.С. Булатова. – М.: Юристъ, 2000. – 896 с.
- 14.Экономическая теория / Под ред А.И. Добрынина. – Учебник для вузов. – СПб: Изд. СПбГУЭФ, Изд. «Питер Паблишинг», 1997. – 480 с.
15. Экономическая теория / Под. Ред. Н.И. Базылева, С.П. Гурко. – Минск.: ИП «Экоперспектива», 1997. – 268 с.

**ПЕРЕЛІК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (М)**

Шифр	Назва методичної розробки
М-1	Куцина Л.В. Економічна теорія. Плани семінарських занять та завдання до самостійної роботи/ Для студентів спеціальності 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» – Х.: РВВ ХДЗВА, 2019 .- 24 с.
М-2	Куцина Л.В. Економічна теорія / Навчальний посібник. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2019 р.- 120 с.
М-3	Куцина Л.В. Економічна теорія / Опорний конспект лекцій. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2018 р.- 100 с.
М-4	Куцина Л.В. Макроекономіка / Конспект лекцій. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2013 р.- 80 с.
М-5	Куцина Л.В. Мікроекономіка / Конспект лекцій. - Х.: РВВ ХДЗВА, 2012р. - 120 с.
М-6	Куцина Л.В. Індивідуальні завдання та методичні рекомендації по їх виконанню з дисципліни «Економічна теорія» / Для студентів спеціальності 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» – Х.: РВВ ХДЗВА, 2019 р.- 20 с.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система діагностики якості навчання

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу, прийнятому в академії. Він складається з поточного та підсумкового контролів

Поточно-модульний контроль здійснюється постійно протягом семестру та включає:

- активність на лекції та семінарі;
- оцінку виконання практичних завдань на семінарських заняттях,
- перевірку оформлення конспектів чи усна здача окремих питань лекцій, відведених для самостійного опрацювання;
- захист звітів з індивідуальних завдань (реферат або презентація);
- оцінку виконання тестових модульних робіт.

Згадані компоненти генерують бали, які фіксуються в журналі академічної групи.

Розподіл балів, які отримують студенти, та шкала оцінювання

Критерії оцінювання роботи студентів

Присутність на лекції (Л) оцінюється в 1 бал.

Відвідування та активність під час семінарських занять (далі СЗ); виконання самостійної роботи (далі СР) та індивідуальної роботи – написання або презентація реферату (далі ІР) оцінюється наступним чином.

Оцінка 5 за СЗ; 6 за СР і 13 за ІР (1-й модуль) та 3 за СЗ; 3 за СР і 7 за ІР (2-й модуль) = (90-100 балів) виставляється, якщо студент має системні знання, уміє їх самостійно набувати, добре інформований про економічні події, аналізує та прогнозує їх з використанням набутих теоретичних знань, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу; самостійно виконує індивідуальну роботу; логічно, послідовно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; активно використовує знання в практичній діяльності, самостійно виконує 91-100% завдань.

Оцінка 4 за СЗ; 5 за СР і 11 за ІР (1-й модуль) і 2,5 за СЗ; 2,5 за СР і 6 за ІР (2-й модуль) (82-89 балів) виставляється якщо, студент здатен самостійно вивчати матеріал; має і власно аргументує свою відповідь; добре інформований про економічні події, аналізує їх з використанням набутих теоретичних знань, спроможний з допомогою викладача підготувати реферат; самостійно і постійно оволодіває додатковою інформацією; самостійно виконує 81-90% завдань.

Оцінка 3 за СЗ; 4 за СР і 9 за ІР (1-й модуль) і 2 за СЗ; 2 за СР і 5 за ІР (2-й модуль) (74-81 бал) виставляється якщо, студент має повні та глибокі

економічні знання; інформований про економічні події, аналізує їх з використанням набутих теоретичних знань; робить аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали; вільно орієнтується у нестандартних ситуаціях; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; самостійно виконує 71-80% завдань.

Оцінка 2 за СЗ; 3 за СР і 7 за ІР (1-й модуль) і 1 за СЗ; 1 за СР і 4 за ІР (2-й модуль) (64-73 бали) виставляється якщо, студент вільно оперує вивченим матеріалом, самостійно аналізує та систематизує явища і події; вміє застосовувати знання у нестандартних ситуаціях; здатен до самостійного опрацювання матеріалу, але потребує консультацій з викладачем; виконує прості творчі завдання; самостійно виконує 61-70% завдань.

Оцінка 1 за СЗ; 2 за СР і 5 за ІР (1-й модуль) і 0,5 за СЗ; 0,5 за СР і 3 за ІР (2-й модуль) (60-63 бали) виставляється якщо, студент знає більше половини навчального матеріалу, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти частиною заданого матеріалу, формулює економічні поняття, наводить приклади, знає основні економічні закони; намагається аналізувати економічні події; відповіді непослідовні та нелогічні; самостійно виконує 55-60% завдань.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за поточну роботу дорівнює:

1-й модуль – (5 балів x 3 СЗ) + (6 балів x 3 СР) + (1бал x 4 Л) + 13 балів за ІР = 15 + 18 + 4 + 13 = 50 (балів)

2-й модуль – (3 бали x 6 СЗ) + (3 бали x 6 СР) + (1бал x 7 Л) + 7 балів за ІР = 18 + 18 + 7 + 7 = 50 (балів)

Підсумковий тестовий модуль включає 25 тестів – ціна кожного тесту 4 бали, тобто максимальна кількість балів за тестовий модуль складає 100 балів, з яких для розрахунку змістового модулю беруть 50%. Тобто, кожний змістовий модуль за результатами виконання оцінюється максимальною кількістю балів - 100. Ця сума складається з балів, отриманих за модульну роботу – 50 балів, та балів, отриманих у процесі поточного контролю (виконання ІР, відвідування лекцій та активності на семінарах; виконання самостійної роботи та інших видів завдань) - 50 балів.

Оцінку за результатами модулів студент отримує як середнє арифметичне від суми балів за модулі $[(1+2) / 2]$ (табл.1)

Таблиця 1

Модулі	№ теми	Лекція (Л)	Семінар. Заняття (СЗ)	Самост. робота (СР)	Індив. Робота (ІР)	Підсумк. контроль	Разом
модуль 1	1	0-1	1-5	2-6	5-13	30-50	
	2	0-1	1-5	2-6			
	3	0-1					
	4	0-1	1-5	2-6			
разом max		4	15	18	13	50	100
модуль 2	5	0-1	0,5-3	0,5-3	3-7		
	6	0-1	0,5-3	0,5-3			
	7	0-1	0,5-3	0,5-3			
	8	0-1	0,5-3	0,5-3			
	9	0-1	0,5-3	0,5-3			
	10	0-1	0,5-3	0,5-3			
	11	0-1					
разом, max		7	18	18	7	50	100

Складання модулів обов'язкове. Студент не допускається до тестування з модуля без відпрацювання пропущених занять. Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів (60) та більше.

Результати рейтингу з модулю доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за модуль, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з модуля перед комісією. Склад апеляційної комісії у

кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним. Студент не може повторно скласти зараховані модулі.

Студент, який не з'явився на модульний контроль або не отримав мінімальної кількості балів на модульному тижні, має право скласти пропущений модуль під час залікового тижня. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів стогового (залік) та поточного (модульних) контролів (табл. 2). Тестовий залік складається із 50 тестів, ціною в 2 бали кожний і максимально може дорівнювати 100 балам, з яких для розрахунку підсумкової оцінки з дисципліни беруть 50%.

Таблиця 2

Розподіл балів, які отримують студенти Модулі	Кількість балів за видами робіт					
	Тес- ти	Лек- ції (Л)	Семін. заняття (СЗ)	Індивід. робота (ІР)	Самост робота (СР)	Всього
1	50	1/4	5/15	13	6/18	100
2	50	1/7	3/18	7	3/18	100
Всього за модулі [(1+2) / 2].	-	-	-	-	-	100
Всього за модулі – з коефіцієнта 0,5	-	-	-	-	-	50
Підсумковий контроль (залік)						100
Підсумковий контроль (залік з коефіцієнта 0,5)	-	-	-	-	-	50
Разом						100

Таким чином, максимальна кількість балів, яку студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100

Кількість балів, отримана студентом при оцінюванні залікового модулю, та підсумковий бал поточної успішності з дисципліни співвідносяться з оцінками за національною шкалою та шкалою **ECTS** відповідно до таблиці 3.

Таблиця 3

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
82 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B

74 – 81		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
64 – 73	задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
60 – 63		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
35– 59	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34		Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	F

Диференційований залік передбачає наявність підсумкового тестування. При наявності дозволу на автоматичне зарахування заліку, студент, який своєчасно складав усі модульні контрольні заходи та за їх результатами атестований з оцінкою «відмінно», може отримати залік автоматично. Семестровою оцінкою у цьому випадку є усереднена оцінка за модулі.

Викладач зобов’язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом такого граничного терміну: для заліку і диференційованого заліку - останній день залікового тижня.

Засоби діагностики успішності навчання використовують для підсумкової експертизи знань і базуються на технології стандартизованого тестового контролю.

